

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (3583) 2020 MAY – GEGUŽĖS 26 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Žodžiai ir gyvenimas

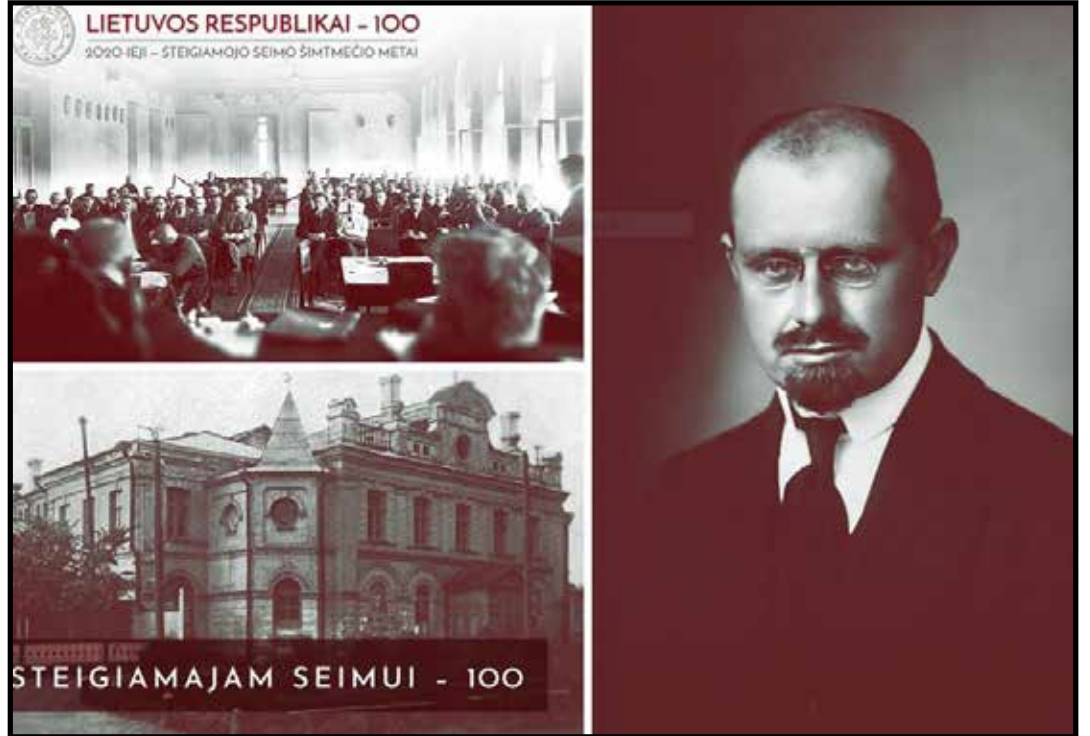
Didieji JAV ir D. Britanijos anglų kalbos žodynai kasmet renka Metų žodį, kuris geriausiai atspindi pagrindinius visuomenės gyvenimo įvykius. Praėjusiais metais Oxford žodynas 2019 metų žodžiu išrinko Climate emergency (Klimatui pavojus), Collins žodynas taip pat pasirinko *climate strike* (klimato smūgis) populiariausiu metų žodžiu.

Tikriausiai, dar nesate užmiršę, kas slypi už šių žodžių. Gretos Thunberg kelionė jachta, plaukiant per Atlantą į Niujorką, jos aistringa kalba pasaulio galingiesiems Jungtinių tautų susirinkime Niujorke “Kaip jūs drįstate?”, o vėliau visose pasaulio šalyse triukšmingi studentų, jaunimo, netgi darželinukų žygiai su gamtosaugos šūkais. Kasdieninės žinios apie pražūtingą klimato atšilimą, tirpstančius ledynus, senkančius ežerus paliko tokio keisto neįtikėjimo išpuolį, tarsi gyventume ant bedugnės krašto, bet, kaip dažniausiai būna, šis Metų žodis ir jo prasmės netrukus išblėso. Netikėtai gyvenimo posūkis atnešė naujus reiškinius ir naujus žodžius, kuriuos greitai išmokom visi. Tie žodžiai tikrai valdo mūsų gyvenimą šiuo metu.

COVID-19, koronavirusas, pandemija, karantinas, *self isolation, social distancing* – galime spėlioti, kuris iš šių žodžių taps 2020-ųjų metų žodžių karaliumi. Šie kasdien girdimi žodžiai atspindi visą pastarųjų mėnesių pasaulio suirutę, kai nepažįstamas, itin lakus virusas iš vieno židinio greitai pasklido judriame pasaulyje, sutrikdydamas įprastinę tvarką ir judėjimą, sulėtindamas mūsų gyvenimą ir keisdamas visus planus. Tik tikėtina, kad šiemetinių žodžių prasmė mūsų atmintyje išliks ilgiau, nes joje įrašyta šimtai tūkstančiai ligos užklyptų žmonių istorijos, gydytojų ir slaugytojų, kunigų netektys, karštingos mokslininkų, ieškančių veiksmingiausių būdų, kaip užkirsti kelią greitai plintančiam virusui, pastangos. Šie žodžiai ne tik apie grėsmes. Jie taip pat ir apie pasiaukojančią profesinę pareigą, atjautą, paramą labiau pažeidžiamiems, dalybas su turinčiais mažiau, neretai – ir apie egoizmą pavojaus akistatoje. Mažėjant susirgimų skaičiui, karantinas švelninamas, ir dabar jau esame naujoje pakopoje, kurią pirmieji įvardijo ekonomistai, susirūpinę visuomenės ateitimi, gyvenimu po išbandymo. Post-pandemija – šis žodis kelia daugybę klausimų ir abejonių apie gyvenimo ir mūsų pačių pokyčius, apie galimybę saugiai dirbti ar mokytis, netrukdomai keliauti. Jau esame išmokę gyventi virtualiai, skaitmeninėje erdvėje, su nuotoliniu darbu ir šventėmis, linksmomis ir liūdnais įvykiais, nuotoliniais pasimatymais ekranuose, apsilankymais pas gydytoją. Ir džiaugiamės, suradę naujų būdų kaip įveikti karantino draudimus, neretai tikrus dalykus pakeisdami tariamais, virtualiais.

Bet kai po šalčio bangos kaitri saulutė atvėrė visus pavasarinus pumpurus, pajunti, kad tikrojo – ne skaitmeninio – gyvenimo spalvos daug gražesnės nei spalvotame ekrane. Ir norisi į jį grįžti kuo greičiau.

SK

Arch. nuotraukose: (k.) Steigiamojo seimo posėdžių salėje; (ž.) pastatas, kuriame vyko Seimo posėdžiai; (d.) A. Stulginskis, Steigiamojo seimo pirmininkas, 2-asis Lietuvos prezidentas

Lietuvos Steigiamajam seimui – 100 metų

Steigiamojo seimo nariai

Gegužės mėnesį Lietuva mini labai svarbią politinę sukaktį – Lietuvos Steigiamojo Seimo 100-metį.

Lygiai prieš šimtmetį, lietiną gegužės 15-ąją, šeštadienio pavakarę, į Kauno teatro pastatą, į pirmąjį visos Lietuvos rinktos suverenios savo valdžios – Steigiamojo Seimo posėdį rinkosi išrinkti Seimo nariai ir iškilmių svečiai. Posėdžių salėje – 105 Seimo nariai, išrinkti per pirmuosius Lietuvoje visuotinius, lygius, slaptus, tiesioginius Seimo rinkimus. Steigiamojo Seimo būtinybę numatė 1917 m. rugsėjo 18-22 d. Lietuvių konferencija Vilniuje, tai pabrėžta Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. nutarime. 1920-ųjų metų gegužės 15 d. baigėsi laikinumo laikotarpis – būtent Steigiamasis Seimas turėjo pakeisti Laikinosios konstitucijos galiojimą, baigė savo darbą laikinosios vyriausybės. Seimas apibrėžė

valstybės santvarką, priėmė Konstituciją, paskelbė esmines reformas, nustatė santykius su kaimynais ir daugelį kitų savarankiškai valstybei svarbių įstatymų.

Steigiamąjį Seimą sveikino D. Britanijos, Latvijos, Lietuvos gudų, miestų atstovai, Vilniaus ir Vilniaus apskrities lietuviai. Steigiamojo Seimo pirmininku balsų dauguma išrinktas Aleksandras Stulginskis, iš visų 105 balsavusių gavęs 62 balsus. A. Stulginskis, tuo pačiu pradėjęs eiti ir Lietuvos prezidento pareigas, pasveikino Steigiamąjį Seimą ir paskelbė Vasario 16-osios akto pagrindu Lietuvos valstybės nepriklausomybę:

“Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratinę respubliką, etnologinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitom valstybėm”.

Pirmojo posėdžio pirmininkė vyriausia Seimo narė Gabrielė Petkevičaitė-Bitė

Steigiamasis Seimas buvo pirmasis Lietuvos parlamentas, išrinktas tiesioginiuose visuotiniuose, lygiuose ir slaptuose rinkimuose. Juose kandidavo ir balsavo tiek vyrai, tiek moterys. Pradėjęs darbą 1920 m. gegužės 15 d., Steigiamasis Seimas dirbo iki 1922 m. spalio, užbaigė ilgokai užtrukusį valdžios laikinumo metų ir atvertė naują valstybės gyvenimo lapą. Lietuva tapo demokratine respublika su nuolatine Konstitucija, sava valiuta litu, aiškiais valstybės institucijų galiomis, Seime priimamu valstybės biudžetu.

Steigiamasis Seimas patvirtino svarbiausias tarptautines sutartis ir kruopščiai kontroliavo vyriausybės veiklą, paruošė sąlygas tam, kad 1921 m. rugsėjo mėn. Lietuva taptų Tautų Sąjungos nare, kad ją *de jure* 1922 m. pabaigoje pripažintų Didžiosios valstybės.

Inf.

ŠIAME NUMERYJE

- Popiežiaus šv. Jono Pauliaus II gimtadienis – 2 psl.
- Šimtas ELTA gimtadienis – 3 psl.
- Mano tarnyba JAV aviacijoje 1951-1955 – 4, 5 psl.
- “Labdaros” slaugos namai – visų bendras rūpestis – 8 psl.
- Nelengvas išbandymų ir permainų laikas – 9 psl.

Popiežiaus šv. Jono Pauliaus II gimtadienis

Pasaulio katalikai mini šv. Jono Pauliaus II 100-ąsias gimimo metines. Gegužės 18 d. popiežius Pranciškus, aukodamas Mišias Šv. Petro bazilikos Šv. Sebastijono koplyčioje, prie altoriaus, kuriame yra šventojo popiežiaus žemiškieji palaikai, priminė pasauliui apie tris pagrindinius Jono Pauliaus II, kaip Dievo tautos ganytojo, bruožus – tai malda, artumas žmonėms ir gailėstingo teisingumo troškimas.

Gegužės 18 dieną sukankančių Karolio Wojtylos – popiežiaus Jono Pauliaus II – gimimo šimtųjų metinių

Jonas Paulius II išventinimo popiežiumi iškilmeje 1978 spalio 22 d.

ir paties šventojo kalbų ištraukos. Albumas išleistas italų, anglų ir lenkų kalbomis.

Ypatingos iškilės vyksta Jono Pauliaus II gimtojoje Lenkijoje, taip pat ir Lietuvoje.

Inf.

Būsimas popiežius su savo tėvais

proga Vatikano leidykla išleido fotografijų albumą apie jo popiežystę. Vatikano leidyklos albumas *Šv. Jonas Paulius II. Šimtas metų. Žodžiai ir vaizdai* apžvelgia šio svarbaus laikotarpio, prasidėjusio 1978 ir pasibaigusio 2005 metais, iškiliausius momentus. Nuotraukas palydi paaiškinamieji tekstai

Popiežius Jonas Paulius II Lietuvoje, Kryžių kalne, 1993 m.

Bus tvarkoma Šv. Jono Pauliaus II aikštė Vilniuje

Minint popiežiaus šv. Jono Pauliaus II 100-ąsias gimimo metines, Vilniaus architektai supažindina vilniečius su planais, kaip bus tvarkoma jo vardo aikštė prie Šv. apaštalo Petro ir Povilo šventovės, garbingą popiežiaus vardą gavusi po jo apsilankymo Lietuvoje 1993-iaisiais. Kol kas Jono Pauliaus II vardą šioje vietoje žymi tik lenta Petro ir Povilo šventovės šventoriaus sienoje.

Suteikus aikštei Vilniuje popiežiaus Jono Pauliaus II vardą, ne kartą svarstyta, kad čia reikia ir paminklo – skulptūros Jonui Pauliui II. Bet aikštės pertvarkymą planuojantys savivaldybės įmonės „Vilniaus planas“ architektai (projekto vadovas architektas Saulius Dagelis, architektas Paulius Jonys) pasiūlė kitą sprendimą, laikydami nuomonę, kad ganytojo žodis yra svarbesnis nei jo atvaizdas. Perskaitę visas viešas Jono Pauliaus II kalbas ir maldas, nuskambėjusias per popiežiaus apsilankymą Lietuvoje, išrinko frazę iš jo maldos prie Sausio 13-osios aukų kapų Antakalnio kapinėse, kurią siūlo užrašyti ant stelos. Horizontalus, maždaug 1.2 m aukščio ir 12 metrų ilgio, monumentas turėtų būti įrengtas prie atraminės sienelės ties laiptais į šventorių.

Arch. nuotraukoje koplytėlė, kuri buvo nugriauta pokario metais

„Viešpatie, ... jau niekada neleisk, kad tikėjimo broliai taptų priešais, kuriuos supriešina skirtingi tikslai, kalba, tautinės vėliavos, tradicijos ir ydos. Panie, ... nie dopuść już nigdy, by bracia w wierze stali się wrogami, podzieleni przez odmienne interesy, język, naro-

dowe sztachary, tradycje i gwałtowne namiętności“, – įrašyta granitinės stelos eskize.

Architektai ketina atkurti šiek tiek už Šv. apaštalo Petro ir Povilo šventovę „jaunesnę“ koplytėlę. Barokinė Viešpaties Jėzaus koplytėlė atsirado apie 80-100 metų vėliau nei šventovė, manoma, jog XVIII š. pradžioje. Nors nugriauta sovietmečiu, 1953-1954 m., prieš tai specialistų buvo išsamiai išmatuota, tad tiksliai žinomos koplytėles architektūrinių detalių matmenys. Tačiau atstatyti koplytėlę jos istorinėje buvimo vietoje, kuri irgi tiksliai žinoma, šandien jau neįmanoma, nes ji atsirastų transporto žiedo važiuojamojoje dalyje.

„Vilniaus plano“ architektų pasiūly-

mams patikėta aikštė sąlygiškai yra dviejų dalių: sudaryta iš šaligatvio plytelėmis dengtos pėsčiųjų zonos prie Šv. apaštalo Petro ir Povilo šventovės, ir stovėjimo aikštelės, kurią su turistų autobusais dalijasi miestiečių automobiliai. Po rekonstrukcijos čia turėtų padaugėti vietos keleivių išlaipinimui; turistai, kaip ir tikintieji, į šventovę turėtų eiti granito danga. Aikštės pertvarka bus proga tinkamai sutvarkyti neįgalųjų ar bet kokių judėjimo problemų turinčių asmenų patekimą į Šv. apaštalo Petro ir Povilo šventovę.

Birželio 9 d. numatytas viešas projektinių pasiūlymų pristatymas.

Inf.

Bendras siūlomo aikštės sutvarkymo vaizdas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga,
ON L5C 1T3 Canada • Tel. 905 275-4672

El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Tevikes ziburiai
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

SKAITMENINIS TŽ el. paštu (PDF formate) – \$85

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, techninė redaktorė – Akvilė Minkevičienė, administratorius – Tomas Trussow.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Šimtas ELTA gimtadienis

Lietuvos naujienų agentūra ELTA švenčia garbingą 100 metų jubiliejų. Tai svarbi data visai mūsų valstybės žiniasklaidos istorijai, kadangi anuomet Lietuva viena iš pirmųjų valstybių pasaulyje įsteigė savo informacijos sklaidos šaltinį

Pastatas Kaune, kuriame 1920 metais buvo įsikūrusi Lietuvos žinių agentūra ELTA

1919 m. šveicaras literatūros profesorius, filosofijos daktaras Juozas Eretas, dirbęs spaudos specialistu prie Lietuvos misijos Berne, pakviestas dirbti Užsienio reikalų ministerijoje patarėju ir vadovauti Lietuvos informacijos biurų kitose šalyse darbu. Vėliau, nutarus juos sujungti į vieną įstaigą, Užsienio reikalų ministerio Augustino Voldemaro įsakymu J. Eretas nuo 1920 m. kovo 8 d. paskirtas Lietuvos telegramų agentūros ELTA redaktoriumi (ELTA- Ereto Lietuvos telegramų agentūra). Iš lietuvių spaudos biurų Šveicarijoje, Vokietijoje, Danijoje, Švedijoje susiformavusiai Lietuvos telegramų agentūrai ELTA tuometė vyriausybė suteikė techninę bazę, sudarė galimybę tiesiogiai gauti didžiųjų užsienio agentūrų žinias. Įsigijus penkis teletaipus, ELTA žinias gaudavo tuo pat metu, kaip ir kitos pasaulio agentūros. Budintis redaktorius tuoj pat pradėdavo diktuoti jų vertimą į lietuvių kalbą "mašinėle rašančiai panelei". Podauginti biuletiniai redakcijoms vežioti dviračiais, į rajonus buvo siunčiami laiškais. ELTA neatsitinkamai korespondentai siūsdavo žinias irgi laiškais. Atsiradus telegrafui, susiformavo naujas žurnalistinis žanras – agentūrinė informacija, kurios principais vadovaujamosi iki šiol. 1944 m. gruodžio 14 d. Berlyne įsteigto slapto ELTA informacinio biuro uždavinys buvo informuoti užsienio valstybes apie tikrąją padėtį Lietuvoje. ELTA biuletiniai leisti vokiečių, italų, anglų, ispanų, prancūzų, portugalų, arabų kalbomis. ELTA agentūroje buvo užsienio, vidaus ir ekonominės informacijos skyriai, foto ir sporto tarnybos. 1920 m. agentūra užsienyje turėjo 15 korespondentų, šalyje – apie 20. 1920-1940 m. ELTA palaikė tiesioginį ryšį su žymiausiomis užsienio agentūromis: penkiais teletaipais buvo gaunamos žinios iš Reuters (Didžioji Britanija), DNB (Vokietija),

Agence Havas (Prancūzija), Agenzia Stefani (Italija), TASS (SSRS) ir kitų agentūrų.

1940 m. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, liko vienintelė – rusų kalba. ELTA buvo prijungta prie bendros SSRS informacinių tarnybų sistemos – TASS'o. Įsigalėjus sovietiniam režimui, lietuvių išėivijos pastangomis nepriklausomas agentūros ELTA padalinys buvo įkurtas užsienyje.

1965 m. ELTA informacinė tarnyba iš Vokietijos perkelta į JAV, skyriai veikė Miunchene bei Romoje. Atkūrus nepriklausomą Lietuvą ELTA biuletiniai užsienyje nebeplatinti.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę 1990

Lietuvos pašto ženklas ELTA steigėjo ir pirmojo vadovo prof. J.Ereto atminimui

metais, buvo atstatyti ryšiai su didžiosiomis pasaulio agentūromis. 1990-1995 m. ELTA buvo vyriausybė informacijos agentūra, nuo 1995 m. – akcinė bendrovė

ELTA pirmoji iš Baltijos šalių agentūrų įsigijo tiesioginio ryšio kanalą su Skandinavijos šalimis, tais pačiais metais pradėjo gauti visą naujienų agentūros Reuters informacijos paketą. Pirmoji iš žiniasklaidos priemonių išbandė šiuolaikinių kompiuterių protėvių – robotronų – galimybes.

Pusę šimtmečio žinias rengusi istoriniame pastate Vilniaus Gedimino prospekto 21 name, Lietuvos naujienų agentūra persikėlė į modernų biurą vienuoliktame verslo centro VERTAS aukšte, Gynėjų 16, Vilniuje. Čia įrengta visiems atvira moderni spaudos konferencijų salė su galimybe tiesiogiai transliuoti pristatymus, susitikimus ar diskusijas, patogios darbo vietos redaktoriams, vertėjams, žurnalistams, administracijos darbuotojams. Kasdien iš čia išsiunčiama apie 600 įvairių žinių ir fotografijų.

Šiandien ELTA ne tik saugo sukauptus išskirtinius žinių ir fotografijų archyvus, bet ir tęsia savo pirmtakų tradicijas – būti pirmiesiems, kurie skelbia svarbiausias Lietuvos naujienas, praneša apie viso pasaulio įvykius.

Dabartinių ELTA žurnalistų darbo vietos ir informacinių ryšių priemonės naujame biure

Žinios iš Lietuvos

APDOVANOJIMAS K.GIRNIUI

A. Ramanausko-Vanago premija K.Girniui skirta už svarų indėlį, užtikrinant objektyvios, pasvertos ir pagrįstos informacijos apie politinius įvykius sklaidą tiek sovietmečiu, tiek ir nepriklausomoje Lietuvoje bei mokslinius tyrimus apie pokario rezistenciją, teigiama Varėnos rajono savivaldybės pranešime. K. Girnius yra publicistas, filosofas, istorikas, politikos apžvalgininkas, grįžęs iš emigracijos į JAV. Jis aktyviai reiškiasi Lietuvos viešojoje erdvėje, komentuodamas politikos aktualijas, rašo filosofinius

komentarus žurnale *Naujas židinys – Aidai*, užsiima istoriniais-filosofiniais tyrinėjimais, iš kurių svarbiausiu laikytina knyga *Partizanų kovos Lietuvoje*. Nuo 1979 metų K. Girnius dirbo „Laisvės radijuje“, 1984-2003 metais buvo „Laisvosios Europos radijuje“ lietuvių redakcijoje korespondentu bei žinių tarnybos direktoriumi. Pagerbdama legendinio Pietų Lietuvos partizanų vado A. Ramanausko-Vanago asmenybę, premiją 2018 metų rugpjūtį įsteigė Varėnos rajono savivaldybės taryba.

ŽURNALISTŲ SAJUNGOS PREMIJOS

Lietuvos žurnalistų sąjunga ir valstybinės žurnalistų kūrėjų asociacijos tradiciškai Spaudos, kalbos ir knygos dieną skelbia Vinco Kudirkos ir Vytauto Gedgaudo premijų laureatus. Vinco Kudirkos premija paskirta Ritai Aleknaitei-Bieliauskienei už penkis brandžius meninės publicistikos darbus, dokumentinius kino filmus ir monografiją *Žiemgalos dainius. Algimantas Vincentas Raudonikis*.

Vytauto Gedgaudo premija už nuotykinį-istorinį romaną

Gaono kodas ir straipsnių bei renginių ciklą, skirtą šiai knygai ir ypatingoms jos istorijoms, paskirta Ryčiui Sabui. Vytauto Gedgaudo premija yra Lietuvos žurnalistų sąjungos ir valstybinės žurnalistų kūrėjų asociacijos kasmetinis apdovanojimas, skiriamas už praėjusių metų turiniu ir forma išskirtinius spaudos tyrinėjimus, radijo, televizijos, interneto ir fotožurnalistikos darbus. Šiemet dėl karantino premijos bus įteiktos vėliau.

SKATINAMAS BENDRADARBIAVIMAS

Gegužės 19 dieną URM ministeris Linas Linkevičius kartu su Šiaurės ir Baltijos valstybių, Lenkijos, Vokietijos bei Rusijos užsienio reikalų ministrais dalyvavo virtualiame Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) susitikime.

BJVT buvo įkurta Baltijos jūros valstybių suartėjimui skatinti. Susitikimo metu priimta „Bornholmo deklaracija“, kurioje pabrėžiamas svarbus BJVT kaip tarpvyriausybinių dialogo ir praktinio bendradarbiavimo platformos regione vaidmuo. BJVT

bus svarbi atveriant regioną darbo ir kapitalo judėjimui, turizmui, užkardant kovą su organizuotu nusikalstamumu, puoselėjant žaliąją energetiką po COVID-19 pandemijos. Ministeriai daug vilčių deda į naują BJVT Jaunimo platformos iniciatyvą, kuri skatintų jaunimo pilietiškumą, regioninę tapatybę ir politinį aktyvumą. Susitikimo dalyviai taip pat išskyrė būtinybę skatinti jūros vėjo jėgainių plėtrą. Nuo liepos 1 dienos Lietuva perims pirmininkavimą BJVT iš Danijos.

IŠMANIEJI VILNIAUS ŽEMĖLAPIAI

Vilniaus savivaldybė buvo pastebėta ir įvertinta tarp daugiau kaip 100,000 kitų pasaulinių organizacijų – gavo specialų apdovanojimą už pasiekimus, kuriant išmaniosius žemėlapius. Apdovanojimą skyrė tarptautinė kompanija „Esri“, užsiimanči geografinių informacinių sistemų programine įranga. Šis apdovanojimas skiriamas organizacijoms, kuriančioms vartotojams lengvai prieinamus ir išskirtinius geografinius informacinius ženklus, naudojant ir sumaniai pritaikant išmaniąsias technologijas. Sostinės savivaldybė įvertinta ir už „At-

virų duomenų portalo“, 3D miesto modelio ir teritorijų planavimo žemėlapių sukūrimą, turto priežiūros ir eismo valdymo infrastruktūrą, stebėsenos aplikacijas (leidimai, statybos planai), už visuomenės įtraukimą į žemėlapių programas – kviečiant sodinti medžius, pranešti apie potvynius, rengiant apklausas apie bendrąjį miesto planą ir kt. Sostinės savivaldybės kurti žemėlapiu 3d.vilnius.lt gali naudotis visi. Žemėlapis padeda atlikti planavimo darbus, tyrinėti tam tikros vietovės aplinką, neišeinant iš darbo vietos ar namų.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

Inf.

Gediminas Kurpis pagal išsilavinimą ir turėtą specialybę – inžinierius, tačiau pagal savo pomėgius – tikras humanitaras. Daug skaito, domisi literatūra ir istorija, be kitų kalbų, puikiai kalba ir rašo lietuviškai, ne vienerius metus savanoriškai talkininkavo *Tėviškės žiburių* redakcijoje, skaitydamas korektūras. Skaitytojai įsiminė G. Kurpio kelionių apybraižas, pilnas įdomių faktų ir netikėtų įspūdžių, naujų knygų apžvalgas ar kitus rašinius. Šįkart Gediminas Kurpis dalijasi savo nelabai ilgo karinio gyvenimo patirtimi ir prisiminimais.

Mano tarnyba JAV aviacijoje 1951-1955

Gediminas KURPIS

1949 gruodžio pradžioje atvykau su tėvais į JAV ir atsiradau Brocktone (MA). Pamaži įsikūre, dirbau spurgų kepykloje, vėliau mažoje avalynės dirbtuvėje. Angliškai susikalbėdavau, bet Brocktone tada galima buvo išsiversti ir su lietuvių kalba – parduotuvėse, kirpyklose, klubuose, gydytojų kabinetuose, šventovėje kas nors kalbėjo lietuviškai.

Ramų gyvenimą sudrumstė 1950 m. birželio 25 dieną kilęs karas Korėjoje pusiasalyje. JAV į jį įsivėlė po dvejų dienų. Visi jauni vyrai turėjo registruotis vietinėse naujokų šaukimo komisijose, gauti eilės numerį ir tinkamumo kodą (5A-labai tinkamas, 4F-netinkamas) ir laukti „prezidentinio pakvietimo“ į JAV kariuomenę. Mes, buvę „dypukai“, entuziastingai priėmėme tą JAV žingsnį pasipriešinti komunizmo plėtrai, nes galvojome, kad gal pajudės ir Lietuvos laisvės klausimas. Sklido net gandai, kad buvę aukšti Lietuvos karininkai siūlė sudaryti jų vadovaujamą lietuvišką batalioną siuntimui į Korėją. Antra vertus, pergyvenus visas karo baisybes Europoje, nesinorėjo patirti visa tai iš naujo. Norėjosi kažko kitokio, negu tik šautuvo į rankas.

Po ilgo galvojimo ir pastangų, netrukus po savo dvidešimto gimtadienio, nuėjau į JAV karo aviacijos savanorių priėmimo punktą. Budintis seržantas apžiūrėjo mane nuo galvos iki kojų, paklausė, kodėl renkuosi aviaciją (sčiau, gal turėsiu progą išmokti naudingą amatą) ir davė pusvalandžio 25 klausimų testą. Testas buvo kitokio pobūdžio negu lietuviškoje gimnazijoje (nereikėjo nieko originalaus sugalvoti ar tiksliai atsiminti): po klausimų būdavo keturi pasiūlyti atsakymai, kurių vienas teisingas, arba įvertinti duotą sakinį – „tiesa“ ar „ne“. Pabaigiau laiku ir nors poros atsakymų tiksliai nežinojau, bet laimei atspėjau gerai. Visi atsakymai tikslūs. Seržanto kalbos tonas pasikeitė. Pasirodo, tokie rezultatai atsitinka gana retai. Gavau siuntimą kitą savaitę vykti į Bostono Armijos bazę sveikatos patikrinimui. Papasakojau savo draugui, taip pat lietuviui „dypukui“, apie savo laimingą pradžią. Kitą rytą jis irgi nutarė stoti aviacijon. Tas pats seržantas, pamatęs panašius daugiaraidžius vardus, paklausė, ar čia jo draugas vakar buvo atėjęs. Gavęs teigiamą atsakymą, numojo ranka į testą ir pasiuntė kartu su manimi tikrintis sveikatos. 1951 m. balandžio 6 dieną aš gavau jau karišką bilietą kelionei traukiniu į Sampson aviacijos bazę, New York valstijos šiaurėje prie Genevos ežero.

PAGRINDINIS APMOKYMAS

Sampson bazė buvo greitai sustatomų medinių barakų miestelis, išdygęs buvusiam valstybiniame parke. Gyvenamieji barakai turėjo vieną didelį kambarį su daug dviaukščių lovų, pora stalų ir suolų, mažesnę kambariuką vadovams, prausyklą su dušais ir kriauklėmis ir eilę tualetų be perskyrimų. Kiekviename rajone buvo aikštės pratyboms, mokykliniai barakai, o bazės centrą puošė šventovė, karinė parduotuvė (produktai

Tarnybos kasdienybė – budėjimas savaitgaliais

pigesni, nes be mokesčių) vadinama PX (Post Exchange) ir poilsio klubas, kur naujokai paprastai rinkdavosi sekmadieniais ir kur muzikiniai talentai galėdavo pasireikšti.

Atvykę į bazę pirmiausiai buvom suskirstyti į grupes (manoji buvo Flight 142), nuvesti į grupę skirtą baraką; išsirikom lovą su patalyne, tada sandėlyje gavom didžiulį brezentinį maišą (duffel-bag) ir visą kareivišką aprangą. Persirengę į darbinę uniformą pradėjom „karo mokslą“: rikiuotę, paskaitas, testus, pamokas. Rytais keltis turėjome 5.30 val., greit susiruošti, pakloti kareiviškai lovas ir bėgti į lauką rikiuotėn. Šaltis, vėjas, lietus nesvarbu – reikėjo laukti, kol vadovas nuves į valgyklą pusryčiams. Po to praktiški užsiėmimai visą dieną. Visur eidavom rikiuotėje, pavieniui vaikščioti galėjom tik sekmadieniais. Vadovai buvo griežti, bet draugiški. Jie negalėdavo mūsų liesti be mūsų leidimo. Vieną dieną savaitėje atlikdavom buitinius darbus. Dažnai galėdavom pasirinkti – eiti į virtuvės darbus arba tvarkyti šiukšles. Vieną kartą buvau paskirtas aptarnauti karininkus pusryčių metu, bet nesupratau jų užsakymų (*sunny side up, over easy, scrambled...*), sumaišiau kiaušinienes. Supykęs virtuvės seržantas nusiuntė mane puodų šveisti iki 7 v. vakaro. Nepatiko, todėl vėliau siūlydavau vežti šiukšlių. Kažkodėl amerikoniukai labai vengė tapti šiukšliavežiais, nors dirbti reikėdavo tik 5 valandas, o likusį dienos laiką būdavai laisvas.

Man gyvenimas su dviaukštėmis lovomis ir būriu žmonių, naudojimas bendra prausykla bei tualetu nebuvo naujiena (taip gyvenau DP stovyklose), bet daugeliui amerikiečių, man rodos, truko ilgokai prie to priprasti. Mokydamiesi rikiuotės, susimaišydavome visi, nes visos komandos skambėjo labai panašiai. Prie maisto, kaip ir iš viso prie naujos aplinkos, pripratau greitai. Dviaukštės lovos kaimynas gavau linksmą ir paslaugų juoduką iš Brooklyn'o. Su juo rytais klodavome abi lovas kartu, tempdami antklodę iš abiejų pusių, kol atrodė kaip būgnas. Per inspekcijas, jei rasdavo lovą su neištempta antklode, suveldavo visą patalynę. Vėliau pastebėjau, kad ir kiti pradėjo lovas „kolektyviai“ kloti, nes vienam tobulai ištempti antklodę sunku.

Amerikiečiai karinę tarnybą traktuoja kaip verslą“; pasirašiau sutartį su aviacija keturiems metams, vėliau mums buvo paaiškintos elgesio taisyklės, nurodyta, kas laikoma sutarties prasižengimais, ir kokios už tai numatomos bausmės. Pirmomis apmokymo savaitėmis gavome daug klausimų, kurie tapo pagrindu vertinti naujokų polinkį į įvairias darbo sritis. Kadangi aš surinkau nemažą taškų skaičių beveik visose aštuoniuose srityse, baigęs pagrindinį apmokymą galėjau rinktis tris mokyklas iš ilgo sąrašo. Paskyrė į mano antrą pasirinktą (rinkausi dėl

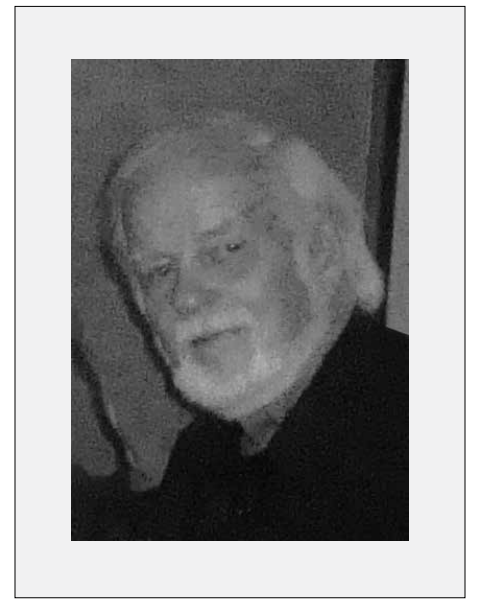
Poilsis gamtoje

to, kad buvo arčiausiai namų) raštinių mokyklą Connecticut universitete (UConn, Storrs, CT). Po „karo mokslų“ baigimui paminėti parado ir gavę aukštesnį laipsnį - iš „airman basic“ į „airman 3d class“ (pirmoji juostelė ant rankovės) – išsiskirstėm namo savaitė atostogų.

TOLIMESNIS MOKSLAS

Po atostogų keliauvis tiesiai į Universitetą (UConn). Apsigyvenom gražiose studentų bendrabučiuose, bet klasės ir mūsų vadovybės įstaigos buvo mediniuose laikinai pastatytuose barakuose. Kursas tęsėsi 12 savaitių, ir kiekvieną dieną turėjome valandą anglų kalbos (20 svarbesnių dažnai vartojamų žodžių, jų rašyba, skiemenavimas ir reikšmė), valandą praktikos su rašomąja mašinėle ir valanda kariškos raštvedybos (techniški sutrumpinimai, raportų paruošimas). Mokė universiteto profesoriai. Kiekvieną dieną būdavo testas iš dviejų vakarykščių pamokų (be mašinraščio, kur matuodavo tikslumą ir greitį), kurių rezultatų niekad nematydavom. Todėl ir ilgai nežinojome, kaip mums sekasi.

Po maždaug 9 savaitių atėjo sunkus raštvedybos testas: turėjome paruošti Rytinį dalinio raportą su visus pasikeitimais ir būklę rodančiais sutrumpinimais. Kitą rytą profesorius iššaukė mane, liepė eiti pasivaikščioti. Likusiems klasėje žadėjo duoti tą patį testą, kol gaus antrą tobulą (100%) raportą. Mintyse padėkojau lietuviškai gimnazijai už atminties tobulinimą, nes atsiminti šimtus sutrumpinimų buvo ne juokai. Pagerėjo nuotaika, pajutau, kad galiu kai ką už kitus geriau padaryti.

Gediminas Kurpis

Savaitgaliais važiuodavau namo: autobusu iki Hartfordo, kitu iki Bostono, ir trečiu į Brockton'ą. Sykį pavėlavau Hartforde į autobusą ir turėjau laukti sekančio trejetą valandų. Su manimi laukė ir vienas kalbus juodukas. Pradėjom kalbėtis. Jis pradėjo pasakoti apie sunkų juodukų gyvenimą JAV pietuose, kur jis gimė ir augo. Klausiausi, bet nenorėjau tikėti. Tai pamatęs, mano pašnekovas paklausė, kiek laiko as esu Amerikoje. Sakau, beveik du metai. „Your education about USA is lacking, my friend“. Ką po to išgirdau, mane sukrėtė, bet, kaip vėliau patyriau, jis nemelavo.

Kiekvieną savaitę mūsų mokyklą baigdavo dvi grupės, apie 100 vyrų. Paskutiniosios šešios grupės buvo išsiųstos į Japoniją arba į Pietų Korėją. Mūsų dviems grupėms – stebuklas – buvo pasiūlyta pasirinkti Didžiąją Britaniją ar Vakarų Vokietiją. Dauguma pasirinko D. Britaniją, turbūt dėl kalbos, todėl natariau važiuoti į Vokietiją. Pati baigimo iškilmė buvo kukli: pakalbėjo mokyklos vadovas – aviacijos kapitonas, mus mokė profesoriai, tada visiems paeiliui asmeniškai įteikė baigimo pažymėjimus. Kai priėjo prie K raidės, mane praleido. Iš pradžių šiek tiek išsigandau, bet pagaliau buvau iššauktas paskutiniu su nauju titulu „airman 2d class“ (antra juostelė ant rankovės). Gavau diplomą ir gražų kapitono laišką kaip „garbės studentas“.

PASIRUOŠIMAS IR KELIONĖ Į UŽJŪRĮ

Iš Storrs, CT, turėjome visi grįžti į Sampson bazę tvarkyti dokumentų ir gauti reikiamus skiepus. Sekmadienį, užklydęs į klubą, sutikau kelis lietuvius, iš jų du buvusius Eichstaett, Vokietija, gimnazijos mokinius. Iš jų sužinojau dar apie vieną pažįstamą. Gavęs jo barako numerį, nuėjau pasimatyti. Įėjus, budintis sušuko „ramiai“ (mat, visi su daugiau nei viena juoste ant rankovės pagrindinio apmokymo bazėje buvo pagerbiami) ir paklausė, ko norėčiau. Pasakius draugo pavardę, budintis pašaukė „ei, general, come here“. Pasirodo, kad ir čia, kaip gimnazijoje, jį vadino ta pravarde, nes jo tėvas buvo generolas.

Po trumpų savaitės atostogų turėjome prisistatyti į užjūrio tarnybai siuntimo bazę, Camp Kilmer, NJ, iš kur po savaitės, 1951 m. spalio 3 dieną, mus susodino į transporto laivą „General R.E.Callan“, panašų į tą, kuris mus, *dypukus*, vežė į JAV. Spalio 17 atvykom į Bremerhaveno uostą. Mus gražiai sutiko su kariuomenės orkestru, įsodino į specialų traukinį, kuris mus nugabeno į paskirstymo punktą buvusiose vokiečių kalnų šaulių kareivinėse Sonthofene, Vokietijos Alpėse.

Nukelta į 5-ą psl.

LONDONAS, ON

“Nesijaučiam toli”

Gediminas Čepinskas: Dirbu Lawson sveikatos tyrimų institute (Lawson Health Research Institute), kuris yra asocijuotas su lignonine. Pagal Kanados mokslo politiką, fundamentalūs medicinos tyrimai turi būti tiesiogiai susiję su klinika.

Lawson sveikatos tyrimų institutas nėra didelis, bet Kanadoje jis gana gerai žinomas. Iš viso institute vykdoma 14 programų, tiriančių tam tikras patologijas. Vieną iš tų programų vykdo Ūmių susirgimų tyrimų centras (Centre for Critical Illness Research), kuriam vadovauju pastaruosius dvylika metų. Centre dirba ir tą pačią problemą gvildena fundamentalųjų mokslų specialistai, profesoriai, afiliuoti su Vakarų Ontario universitetu, ir gydytojų srities specialistai. Tai gan gerai veikiantis modelis – daug išmoksta abi pusės.

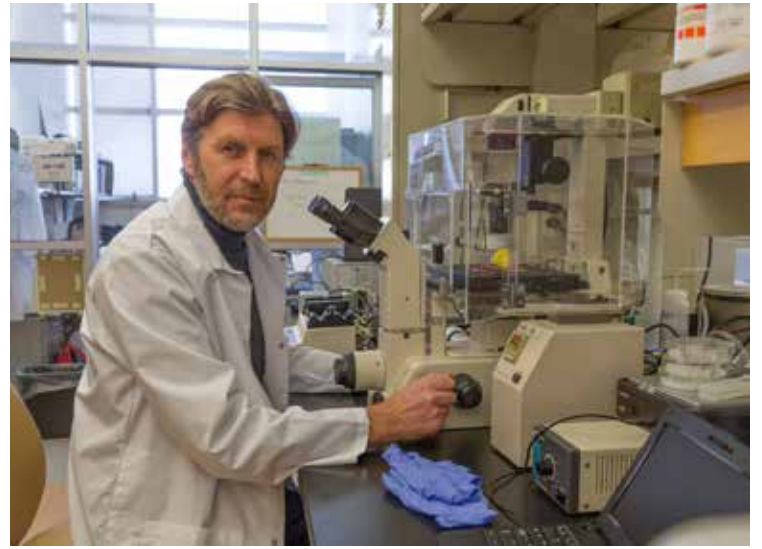
Mes dirbame trimis pagrindinėmis kryptimis. Pirmoji –

sepsis. Tai sunkiausia sisteminio uždegimo forma: bakterijai patekus į kraujotaką paveikiami visi organai, todėl mirštamumas nuo sepsio labai didelis. Prieš kelerius metus Pasaulinė sveikatos organizacija pripažino, kad sepsis yra viena pagrindinių pasaulio sveikatos problemų tiek ekonomiškai išsivysčiusiose šalyse, tiek, tarkim, Afrikoje. Be to, sepsio gydymas yra vienas iš brangiausių – visi liginiai vienaip ar kitaip reanimuojami.

Kita kryptis – ūmios ir daugybinės traumos, dažniausiai po avarijų. Ir trečioji – organų transplantacija (daugiausia – inkstų). Dar gana stipri yra diabeto tyrimų šaka.

Šiuo metu programoje, savo srityse, dirba 10 profesorių ir daugiau kaip dvidešimt medikų. Aš nesu atsakingas už jų individualią veiklą, bet vis tiek turiu visus ganyti, kad išlaikytume strategines veiklos gaires. Nebūsiu labai kuklus: šis centras nebūna labai žinomas ne tik Kanadoje, bet ir tarptautiniu mastu.

Arūnas Baltėnas – Lietuvos fotomenininkas, sukūręs ir kuriantis įsimintinas lietuvių portretų serijas, jas pristatantis Lietuvos parodų salėse. Praėjusiais metais A.Baltėnas lankėsi Kanadoje, dalį savo darbų pristatė Toronto galerijoje ir susitikimuose su Toronto lietuviais, taip pat parsivežė naujų temų savo fotografijų ciklams. „Vilniaus galerija“ spausdina fotografo Arūno Baltėno fotoapbraižų ciklą „Nesijaučiam toli“. Vienoje iš šių foto apbraižų fotomenininkas pasakoja apie Kanados Londone gyvenantį mokslininką Gediminą Čepinską.

Lietuvio mokslininkas Gediminas Čepinskas Ntrs. A. Baltėno

Koks mūsų tyrimų spektras? Iš pradžių – liginis, tada kuriami eksperimentiniai ligos modeliai. Tarkime, analizuojame, kas sepsio metu vyksta pelyčių arba žiurkių organuose: smegenyse, širdyje, plaučiuose, kepenyse, raumenyse, inkstuose, kraujagyslėse – kiekviena iš jų. Po to iš kiekvieno organo išsiskiriame specifines jų ląsteles ir tęsiame darbus ląstelių lygmenyje, o paskui nuo ląstelių pereiname prie molekulių ir dirbame baltymų, genų lygmenyje.

Kanados Londonas pasaulyje žinomas ir dėl sėkmingos diagnostikos: magnetinių rezonansų, panoraminio skenavimo ir panašiai. Tai tikrai pasaulinio lygio centras, jame kuriamos naujos technologijos, leidžiančios pamatyti, kas vyksta su gyvo organizmo molekulėmis.

Mano sritis – kraujagyslių ląstelių biologija. Šioje srityje man pavyko šį tą atrasti ir net savo darbus užpatentuoti. Kanadoje šiuo metu aš vienintelis dirbu su gana keista molekule, kurios visi bijo – anglies monoksidu. Pasaulis yra smarkiai nukentėjęs nuo apsinuodijimų anglies monoksido dujomis, bet, pasirodo, viską lemia dozė, koncentracija. Man pasisekė atrasti tikrai labai įdomių dalykų: anglies monoksidas turi stiprų priešuždegiminį poveikį, tiesiog daro stebuklus, ne tik ląstelių, bet ir eksperimentinių gyvuliukų lygmenyje.

Įdomu tai, kad mūsų organizmas, kiekviena ląstelė, natūraliai gamina anglies monoksidą. Jo molekulė labai svarbi organizmo funkcijoms. O kai organizmas patiria stresą, vyksta uždegimas ar pan., jis gamina padidintais kiekiais. Tai viena jautriausių, nedelsiant reaguojančių signalinių sistemų. Tas signalas keliauja ląstelėmis, audiniais, ir įprastai įsijungia tam tikri apsauginiai mechanizmai. Per pastaruosius penkerius metus daug kas pradėjo tuo domėtis, nes gavome (ir jau paskelbėme) puikius tyrimų duomenis. Tarkime, jeigu perpumpuoti donoro inksto kraujotaką su specialiais skysčiais, į kuriuos pridedi anglies monoksido molekulių (ne dujinės formos, o naujai susintetintų miltelių tirpalo pavidalu), do-

noro inkstų organizmas praktiškai neatmeta, bent jau gyvuliukams.

Pasaulyje šioje srityje rimčiau dirba labai nedaug žmonių; taip tie moksliniai darbai susiklostė, kad atsidūriau savo srities smaigalyje. Artimai bendrauja kelios tyrėjų grupės Prancūzijoje, Harvarde, Japonijoje, ten ir sukasi tas mano ratas – pasaulis labai sumažėjęs. Ir savo srity mes visiškai lygia-verčiai.

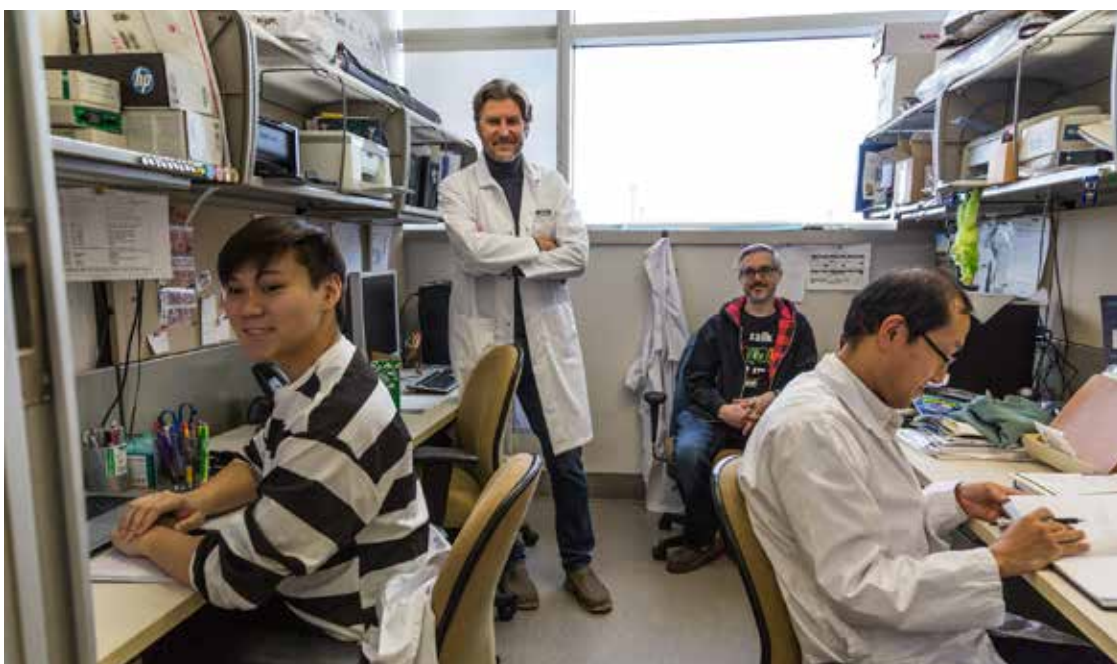
Kaip minėjau, Kanados mokslo politika griežtai orientuota į pritaikomumą, o ne vien mokslinio smalsumo tenkinimą. Aišku, mokslas iš prigimties smalsus, bet visos žinios turi būti kuo greičiau pritaikomos praktikoje, mūsų atveju – liginio gydymui. O tai nėra labai paprasta...

Žinoma, moksle iš pradžių būni absoliutus idealistas (čia apie save šneku), ir tas pritaikomumas, klinika yra antraeiliai dalykai. Tiesiog reikia kažką išsiaiškinti: kaip kas ten susisuka, atsisuka, kaip signalas keliauja. Paskui gyvenimas išmoko: svarbu, kad būtų ir nauda. O jeigu gauni efektą ir dar sugebi išsiaiškinti, kas kaip veikia, užpildomas visas paveikslas. Tada ir laimi visi: ir mokslininkas, ir medikai, ir liginis. Juk biomedicininiai tyrimai ir atliekami tam, kad būtų padedama žmogui (ar gyvuliukui, jeigu tai vakcinavimas ar dar kas nors).

Ne paslaptis, kad mokslas yra virtęs didžiule industrija – yra sukurta labai perspektyvių gydymo technologijų, bet jos nepasiekia lignonio, nes yra per brangios. Mokslo industrija nori surasti optimalų variantą. Kita vertus, vyksta didžiulis poslinkis link individualizuotos medicinos – mes visi skirtingi, ir tas pats vaistas vieną veikia, kito – ne.

Labai gerai žinau, kas vyksta Lietuvoje, ypač biotechnologijų srityje, dar nuo Viktoro Butkaus ir „Fermento“ laikų, ir labai džiaugiuosi Lietuvos pasiekimais. Jie yra gana unikalūs ir stiprūs. Mokslas Lietuvoje yra gero lygio, tik svarbu, koks yra valstybės požiūris.

Nukelta į 7-ą psl.

Mokslininkas G.Čepinskas (2-as iš k.) tyrimų laboratorijoje su bendradarbiais

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca

830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SAŠKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.10%	Asmeninės nuo 3.60%
Čekių sąskaita iki 0.10%	Nekiln. turto 1 metų 3.30%
	Nekiln. turto 5 metų 3.00%
INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 1.00%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 1.00%	1 m. term. indėliai 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 m. term. indėliai 2.00%
2 m. term. indėliai 2.00%	3 m. term. indėliai 2.10%
3 m. term. indėliai 2.10%	4 m. term. indėliai 2.25%
4 m. term. indėliai 2.25%	5 m. term. indėliai 2.35%
5 m. term. indėliai 2.35%	

2019 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų taupytojams 12%

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams 6%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

AKTYVAI VIRŠ 160 MILIJONŲ DOLERIŲ

0% Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

Atminties valandos “Ištark, išgirsk, išsaugok” internete

2020 metų birželio 14-ąją – Gedulo ir vilties dieną – jau penktą kartą akcijoje „Ištark, išgirsk, išsaugok“ šimtai tautiečių visame pasaulyje per parą laiko sieks įgarsinti kuo daugiau nuo Sibiro tremties ir kalinimų nukentėjusių žmonių vardų ir likimų. Akcijos organizatoriai šiemet kviečia prisijungti prie skaitymų virtualiai, todėl norint išsaugoti istoriją net nereiks išeiti iš namų. Ištarkime vardą, išgirsime likimą, išsaugokime istoriją ir ryžtą žydeti kartu!

Jau paskelbta registracija dalyvauti birželio 14-15 dienomis vykstančioje akcijoje “Ištark, išgirsk, išsaugok”. Kanados lietuvius kviečiame aktyviai registruotis ir dalyvauti. Sėkmingai

Ištark vardą, išgirs likimą,
išsaugok istoriją ir ryžtą žydeti!

MISIJA SIBIRAS
5 hrs · 🌐

Karantinas pakeitė mūsų kasdienes darbus, laisvalaikį ir įpročius, bet yra dalykų, kurių negali pakeisti niekas. Tai mūsų istorija! ❤️🇱🇹

Prieš beveik 80 metų birželio 14-ąją prasidėję masiniai tautiečių trėmimai į Sibirą, iš Lietuvos stengėsi ištrinti šimtus tūkstančių likimų. Sugrąžinkime juos namo vos per 1 minutę tylos! 🙏

Prisijunk prie **Visuotinė tylos minutė** birželio 14 d. 11:59, o visas mokyklas, darbovietes, organizacijas kviečiame tapti iniciatyvos dalimi registruojantis www.tylosminute.lt. Tapk vieningiausios tylos, kuri kada nors buvo Lietuvoje, dalimi!

#Birzelio14 #VisuotinėTylosM1nutė
#GeduloIrViltiesDiena

registracijai reikės nurodyti Skype vartotojo vardą, todėl jei neturite Skype paskyros rekomenduojame ją susikurti prieš pradėdami registraciją. Registruotis galima adresu <https://birzelio14.lt/>.

LR ambasados Kanadoje inf.

“Nesijaučiam toli”

Atkelta iš 6-o psl.

Juk šiais laikais visi instrumentai, vadinamieji „žaislai“, jau visiems yra pasiekiami (anksčiau mes patys juos taisydavome, remontuodavome, bet atvažiuojus į JAV mane už tai pradėjo bausti: kodėl eikvoju savo laiką ne tam, kam reikėtų, be to, visa industrija uždirba ne iš įrangos pardavimų, o iš jos aptarnavimo...). Kita vertus, mokslas niekuo nesiskiria nuo batų artelės ar inžinierių įmonės. Turi susirasti, užsidirbti pinigų savo laboratorijai. Čia tik, jei tu, kaip mokslininkas, esi institucijos, kuriai dirbi, pripažintas, institucija tau moka algą. Labai dažnai mokslininkai yra apmokami ne iš vienos institucijos, bet iš trijų: trečdalis algos mokslininkui moka ligoninė, trečdalis – institutas ir dar trečdalis – universitetas. Taip žmogus tarsi ant trijų virvelių pakabintas – turi šokti, kaip ta lėlytė, ir visi iš tavęs kažko nori...

Mes iš Lietuvos išvažiuojame 1991 metais ir beveik penkerius metus gyvenome JAV, o į Londoną atvažiuojame 1995-aisiais. Beje, pastebėjau, kaip akademinėse bendruomenėse skiriasi profesūros ir studentų santykiai – čia praktiškai visi yra bičiuliai, kolegos. Po darbų gali kartu nueiti į barą, išgert kaušą alaus... Universitete yra puikūs barai, visi ten sėdi, diskutuoja – toks gyvas katilas verda. Iš to visi laimi. Ir mano studentai žino, kad gali dieną naktį man skambinti, parašyti, ateiti – nereikia jokių išankstinių planavimų. Manau, kad darbinuose santykiuose visko galima pasiekti, per daug nesureikšminant nei savęs, nei savo pozicijų, nei pasiekimų. Sričių yra šimtai, tūkstančiai, ir visi yra savo sričių specialistai...

Kažkada, kai tik prasidėjo tos emigracijos bangos, skaičiau lietuviškame laikraštyje straipsnį, kaip jaučiasi žmonės, išvykę iš Lietuvos.

Buvo išskirtos trys kategorijos: vieni, vos įlipę į lėktuvą, tą pačią minutę Lietuvą užmiršta. Kiti išvyksta, bet kankinasi, nes niekur tos laimės neranda. Ir trečia kategorija – kurie išvyksta, bet niekad nepritampa. Aš apie save ir Ingą sakau – turbūt, tokie ir esame, nes mes, mūsų kūnai – čia, o sielos – ten. Toks labai ryškus dvilypumas. Taip, čia yra gerai, bet...

O mokslinėje srityje, aišku, tie ryšiai su Lietuva galėjo būti glaudesni, bet padėdu, kiek galiu. Jei pakviestas negaliu atvykti, dalyvauju nuotoliniu būdu... Aš truputį nukrypau nuo tų darbų, kurie šiuo metu daromi Lietuvoje, ir tai natūralu. Bet biotechnologijų srities darbai Lietuvoje labai stiprūs. Ir lazeriai yra fantastiško lygio. Mančiau, kad Lietuva, turint omenyje jos dydį, daug šalių gal net ir lenkia.

Tikrai nenustebčiau, jeigu artimiausiu metu Nobelio premija atkeltų į Lietuvą už Virginijaus Šikšnio molekulinės biologijos darbus – nuostabūs darbai, nuostabūs! Aišku, moksle, kaip ir visur, šiek tiek veikia ir laimės faktorius... Bet mokslas turėtų būti labiau remiamas valstybės – ir tų resursų valstybėms tikrai užtenka, reikia tik noro.

Niekas nežino, kokia bus ateitis. Visi bando spėlioti, kurti visokias strategijas. Iš patirties galiu pasakyti tik tiek, kad mokslas viena-reikšmiškai yra šiuolaikinės visuomenės varomoji jėga. Nuo to jau niekur nepabėgsime.

**Padėsiu parduoti
ar nupirkti
namą ar butą**

Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000

kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

RCU
CREDIT UNION

PRISIKĖLIMO KREDITO UNIJA

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400

www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelną padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.20%
1 metų	1.80%
2 metų	1.95%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.20%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.25%
Čekių sąskaita - iki \$9,999.99	0.00%
Amerikos dol. sąsk.	0.10%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.40%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	2.95%
Asmenines paskolas nuo	5.60%
Sutarties paskolas nuo	7.10%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	3.20%
2 metų	3.30%
3 metų	3.40%
4 metų	3.50%
5 metų	3.60%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu

2.70%

Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų

3.20%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu

3.60%

RRSP, RRIF pensijų fondai
TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.50%
1 metų	1.80%
2 metų	1.95%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.20%

SUTEIKIAME

- **CMHC APDRAUSTAS** nekilnojamojo turto paskolas
- **KOMERCINES** nekilnojamojo turto paskolas

Naujos darbo valandos

PAGRINDINIS SKYRIUS

Pirmadienį - penktadienį - 10:00 v.r. - 3:00 v.v.

Šeštadienį, sekmadienį - UŽDARYTA

Nuo 2020 m. kovo 30 d., skyriuje vienu metu bus aptarnaujami tik trys nariai, likusiuosius prašome eilės tvarka palaukti lauke. Dėl patarnavimų reikalaujančių daugiau laiko prašome pranešti iš anksto, užsiregistruojant tel. 416-532-3400.

ANAPILIO SKYRIUS - UŽDARYTAS (iki tolimesnio pranešimo)

Narių aptarnavimas telefonu

Mokesčių apmokėjimas, investicijų ir nekilnojamo turto paskolų atnaujinimas, internetinės bankininkystės palaikymas tel. 416-532-3400 arba 1-877-525-7285.

Pirmadienį - penktadienį - 9 v.r. - 5 v.v.

Šeštadienį - 9 v.r. - 1 v.p.p.

GIC
2.30%

Investuokite pinigus geresniam rytojui

12 MĖNESIŲ

TIK NAUJIEMS ĮNAŠAMS

Pasiūlymas galioja registruotiems planams

TFSA, RRSP ir RRIF

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kurio mėn.

Waterside
DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3

Patogus ir nemokamas mašinų pastatymas

www.watersidedental.ca

Tel. 905-271-7171

“Labdaros” slaugos namai – visų bendras rūpestis

Gyvename sunkiu laiku. COVID-19 drastiškai pakeitė visų mūsų gyvenimą. Susiklosčiusi padėtis dėl pandemijos neaplenkė ir lietuvių „Labdaros“ slaugos namų.

Per pastaruosius 2 mėnesius daugelio rūpestis buvo ir yra ne tik kaip išgyventi, apsaugoti, prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, bet ir kaip apsaugoti tuos, kurie, deja, jau nebegali pasirūpinti savimi.

Šaunioji „Labdaros“ slaugos namų komanda, vadovaujama Lauros Puterytės, dirbo ir dirba nenuilstamai. Ačiū Laurai, kuri šalia kasdieninio savo darbo, reguliariai praneša šeimoms apie tai, kas vyksta “Labdaroje”, išsiųsdama šeimų laikraštėlių, kas dvi savaites informuoja bendruomenę “Labdaros” Facebook’o puslapyje, nuolat atnaujina Labdaros internetinį puslapį.

Dar prieš įsigaliojant Ontario sveikatos ministerijos reikalavimams, „Labdaros“ slaugos namų administracija ėmėsi ypač griežtų priemonių apsaugoti nuo viruso.

Todėl COVID-19 protrūkis (balandžio 7 – gegužės 4 d.d.) nesuparalyžiavo “Labdaros” gyvenimo (terminas pratęstas iki birželio 3 dienos).

“Labdaroje” įsigaliojo naujos taisyklės:

Buvo uždraustas gyventojų lankymas; organizuojami pasimatymai ir pokalbiai su šeimos nariais per *Skype*; slaugos namų gyventojai (įtariamai turėję kontaktą su viruso nešiotu) buvo izoliuoti, išskelti į atskirus kambarius; kiekvienam gyventojui asmeniškai patiekiamas maistas į kambarius.

Apribota grupinė gyventojų veikla; gyventojams dukart per dieną tikrinama temperatūra. Visas gyventojams skirtas paštas kruopščiai dezinfekuojamas, ypatingai kruopščiai dezinfekuojamos patalpos.

Visiems gyventojams ir darbuotojams buvo atlikti viruso testai. „Labdaros“ personalas pastoviai nešioja kaukes, darbe (ateinant ir išeinant) jiems tikrinama temperatūra, yra stebima jų sveikatos būklė ir virusui būdingi simptomai.

Karantino metu „Labdaros“ personalas privalo dirbti tik vienoje patalpose. „Labdaros“ administracija rūpinasi ne tik savo gyventojų sveikata bei buitimi, bet ir savo darbuotojų gerove. Dėl padidėjusio darbo krūvio ir įtampos ir ilgų darbo valandų, reikėjo atidžiai stebėti mažiausius pasikeitimus, kad užkirstume kelią nelaimei.

Dėkingi už dosnumą

„Labdara“ sulaukė didelio dosnumo ir bendruomenės bei gyventojų šeimų palaikymo. Net kelis kartus slaugos namai pasipuošė gėlėmis, yra specialiai dezinfekuojamos patalpos, darbuotojams padovanotos maisto prekių dovanų kortelės, personalas dažnai vaišinamas įvairiais skanumynais: pica, šokoladu, kava, saldumynais, vaisiais ir kitokiais užkandžiais.

Motinos dienos proga darbuotojams įteikta po gėlę ir *Shopper’s Drugmart* dovanų kortelę.

“Labdara” labai dėkinga šiems as-

Rėmėjų dovanos

Gėlės mamoms

menims ir šeimoms, iš kurių sulaukėme paramos:

Hanelore Vasarais (Anneliese Gryciuk), Gina Ginčauskas, Anthony Sapijonis, Sam Kanes, Dalia Rocca, Joan Vaštoka, Eugenijus Krikščiūnas, Loreta Kongats, Algis Vaišnora, Eglė Huminilowycz, Bernie Abromaitis, Tomas Dalinda, Martin Snee, Dana Gudelis, Aušra Angermann, Al Ratavičius ir šeima, Julia Jia, Daiva Shem-

– Wendy Bleaney, Janice Jones-Skinner, David Leiter, G.R. Paulioniai; \$25 – Gerri Gershon.

Taip pat “Labdarai” aukėjo: po \$1,000 – Tom Dalinda, George Dickinson; \$500 – Diana Harvey; po \$100 – Veronique Belisle, Rita Birgiolas, Edward Kurak, Victor Remesat; \$15 – Audra Rusinas.

Kadangi lietuvių slaugos namai “Labdara” yra pelno nesiekianti organizacija, kiekvienas doleris yra mielai priimamas ir vertinamas. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą.

Motinos dienos proga savanorės Zita Bersėnaitė-Cers ir Genovaitė Kobelskienė ruošia gėles ir dovanėles “Labdaros” slaugos namuose dirbančioms mamoms

Kiekvieną savaitę slaugos namų darbuotojai sulaukia rėmėjų dovanų. Šįkart jiems paruošta natūralių vitaminų šaltinis – ananasas. Šalia stovi slaugos namų administratorė Laura Puterytė

Tov, Rimas Kaknevičius, Ramona Keveža, Rautins šeima, Živilė ir Brian Cullimore, Bušinskų šeima, Virginia Puzeris, Edward Bekeris, Julia Yčas, Paul Bekeris, Genutė Kobelskienė, Zita Bersėnaitė-Cers, Sigita Balzekienė, Gražina Laurinaitis, Ilona Stanaitis, Larissa Novak, Victor Remesat, Putrimų šeima, Irena Žemaitienė, Diana Harvey.

Ačiū tiems, kurie aukėjo anonimiškai. Jūsų pagalba ir dėmesys yra neįkainojami! Ačiū visiems visiems, kaip nors prisidėjusiems prie kovos su COVID-19.

Labdaros fondo direktorių taryba renkasi eiliniams posėdžiams kas mėnesį nuotoliniu būdu. Susirinkimų metu aptariama pagalba ir strategija „Labdaros“ namų gyventojams ir jų darbuotojams. Metinis narių susirinkimas buvo nukeltas vėlesniam laikotarpiui, bus pranešta, kai patvirtinsime datą. Prašome sekti “Labdaros” internetinį puslapį.

Kovo mėnesio “Labdaros” direktorių tarybos posėdyje buvo pranešta, kad Ontario provincijos sveikatos ministerija slaugos namams skiria papildomą finansavimą, padėsiantį kompensuoti

nenumatytas kovos su pandemija išlaidas.

Direktorių taryba, padedant Ed Kurak, sukūrė padėkos video. Vaizdo įrašas, parodytas Motinos dienos proga, parodo, kaip mes visi esame dėkingi „Labdaros“ administracijai ir visiems darbuotojams už nenuilstamą darbą.

Gegužės 11-osios savaitė – Nacionalinė Slaugytojų savaitė. Ta proga Labdaros fondo direktorių taryba pristatė visiems slaugos darbuotojams dezinfekuojančio skysčio rankoms. Tai visų mūsų padėka dirbantiems pirmose apsaugos nuo COVID-19 gretose.

Ačiū, kad esate visi, kuriems rūpi „Labdaros“ slaugos namų gyvavimas. Tik mūsų visų susikaupimas ir geri norai padės išgyventi šį visiems ypač sunkų laikotarpį.

Labdaros fondo direktorių taryba (red. pastaba: šį tekstą anglų kalba galite skaityti tevzib.com tinklalapyje)

Gyventojų šeimų paruoštas padėkos plakatas

LABDAROS ŽINIOS

• **A.a. Wanda Butchereit** atminimui aukėjo: \$40 – Tina Grace .

• **A.a. Aldonos Grigaliūnienės** atminimui aukėjo: \$50 – Aldona Bubulis, G.R. Paulioniai, Vida Ycas-Abell.

• **A.a. Olgos Kowalski** atminimui aukėjo: \$200 – Janina Wright.

• **A.a. Vandos Jasinevičienės** atminimui aukėjo: \$50 – Denise O’Hanian, Dalia Peddle.

• **A.a. Danutės Rautins** atminimui aukėjo: \$200 – Valerie Rasiulis; po \$100 – Barbara Behan, Vida Juozaitis; po \$50

Karantinas:

sulėtintas gyvenimas ar naujos galimybės?

Į TŽ klausimus atsako

Dr. RIMA PETRONIENĖ

Nelengvas išbandymų ir permainų laikas

Kaip pasikeitė gydytojo darbas, prasidėjus COVID-9 pandemijai?

Dr. R.Petronienė: – Reikia pripažinti, kad daug kas pasikeitė iš esmės ir dirbant ligoninėje, ir endoskopijų kabinete. Mums buvo patarta nepriimti ligonių kabinete, tad visos konsultacijos jau kurį laiką vyksta nuotoliniu būdu – telefonu. Pirmą kartą mano darbo istorijoje aš negaliu matyti pacientų, galiu tik girdėti. Tai yra keista. Abiems pusėms. Nors turiu pripažinti, kad ši permaina visai praktiška: toli gyvenantiems pacientams nereikia važiuoti, laukti priimamajame tik tam, kad pasikalbėtų su gydytoju 10-15 min. Ligoninėje iki šiol tenka dėvėti įvairias apsaugos priemones (PPE – *personal protective equipment*). Keista, bet ligoniai mato tik mano akis, ir tai per apsauginius akinius. Kiekvieną kartą, atėjus į palatą, tenka prisistatyti. PPE dėvėjimas apsunkina darbą, viskas vyksta lėčiau. Kvėpuoti visą dieną prisidengus kauke nėra lengva, o kai budi ar atlieki procedūras, tenka praleisti ligoninėje kartais iki 12-14 valandų. Mūsų ligoninėje (Barrie Royal Victoria Hospital) taisyklės dėl apsaugos griežtos, bet kol kas susirgusių slaugytojų ar gydytojų nėra. Mes karantino reikalavimų laikomės be pasikeitimų ir neatrodo, kad bent jau ligoninėje kas nors greitai pasikeistų.

Kas labiausiai apsunkina darbą karantino sąlygomis ?

Dr. R.Petronienė: – Sunkiausia yra, turbūt, susitaikyti su tuo, kad vien dėl savo darbo esi didesnės rizikos grupėje. Žinoma, tai galioja ne tik medicinos personalui, bet ir daugeliui

Močiutei Rimai tik per nuotolį sveikinimą siunčia Maja ir Nora

kitų profesijų žmonių, kurie atlieka „essential duties“. Kita vertus, aš kartais pagalvoju, kad ligoninėje mes, turbūt, esame labiau apsaugoti, nei, sakykim, eidami pirkti maisto į parduotuvę. Tačiau nerimas išlieka. Bijai apsikrėsti pats, bijai apkrėsti kitus. Man neteko susidurti akis į akį su COVID-19 pacientu, bet ne kartą teko susidurti su įtariamai užsikrėtusiais, kurie dar laukia tyrimo dėl COVID-19 rezultatų. Tas nežinojimas, kokio lygio yra grėsmė, irgi yra vienas iš mūsų darbo sunkumų.

Kita karantino keliamą problema – medicinos paslaugų apribojimas. Aš esu gastroenterologė, taigi, mano darbas yra endoskopijos tyrimai. Tačiau nuo karantino pradžios mums buvo leista atlikti šiuos tyri-

Su kasdienne apranga gydymo įstaigoje karantino metu

mus tik gyvybiškai svarbiais atvejais. Tad daugeliui pacientų teko pasakyti – tyrimo teks palaukti. Jau dabar aišku, kad susidarys ilgos laukiančiųjų eilės, kurios ir taip buvo didelės. Gydytojams tai gana neįprasta situacija. Žinoma, ir pacientams tai sukelia papildomą nerimą.

Apie darbą su PPE jau minėjau. Rankos kenčia labiausiai – jas „maudome“ dezinfektoriuose šimtus kartų per dieną.

Žinoma, dėl karantino pasikeitė ir bendravimas šeimoje. Aš turiu dvi mielas vaikas Mają ir Norą. Iš pradžių jų nemačiau 4 savaites. Tai buvo labai sunku. Zoom ir Skype tinka bendrauti su draugais, bet ne su nuolat judančiais vaikais. Dar ir dabar aš su mergaitėmis galiu pasimatyti tik lauke. Kai negali apkabinti tų mažų žmogučiu – tikrai liūdna. Na, žinoma, ir gyvo bendravimo su savo draugais pasiilgau. Kiek daug dalykų mes laikėme savaime suprantamais, neatimamais, ir jų nevertinome.

Kiekviena krizė baigiasi kokiomis nors pamokomis. Kokios šios pandemijos pamokos mums visiems?

Dr. R.Petronienė: – Pamokų daug. Staiga tapo aišku, kad viskas, ką turime ir laikome prigimtinė teise, staiga gali būti uždrausta/atimta/neprieinama. Supratom, kad mes esame tik žmonės ir esame labai pažeidžiami, nepaisant visos technologinės pažangos. Medicinos galimybės yra ribotos ir atrasti naujus vaistus trunka ilgai. Kita vertus, aplink matau tiek daug gerumo, pasiaukojimo ir mažų, bet svarbių dėkingumo apraiškų. Pvz., mūsų sekretorės apklijavo visų gydytojų langus įvairiaspalvėmis širdelėmis, taip išreiškdamos palaikymą sunkiu metu. Tai buvo jaudinamai gražu. Kaip ten bebūtų, išmintis sako, kad viskas pračina, ir šitai irgi praeis. Bus atrastos COVID-19 prevencijos ir gydymo priemonės. Gyvenimas grįš į savo vėžes. Iki to laiko – linkiu visiems kantrybės, stiprybės ir sveikatos.

Ačiū už pasidalijimą patirtimi

Širdelės ant langų – padėka medikams

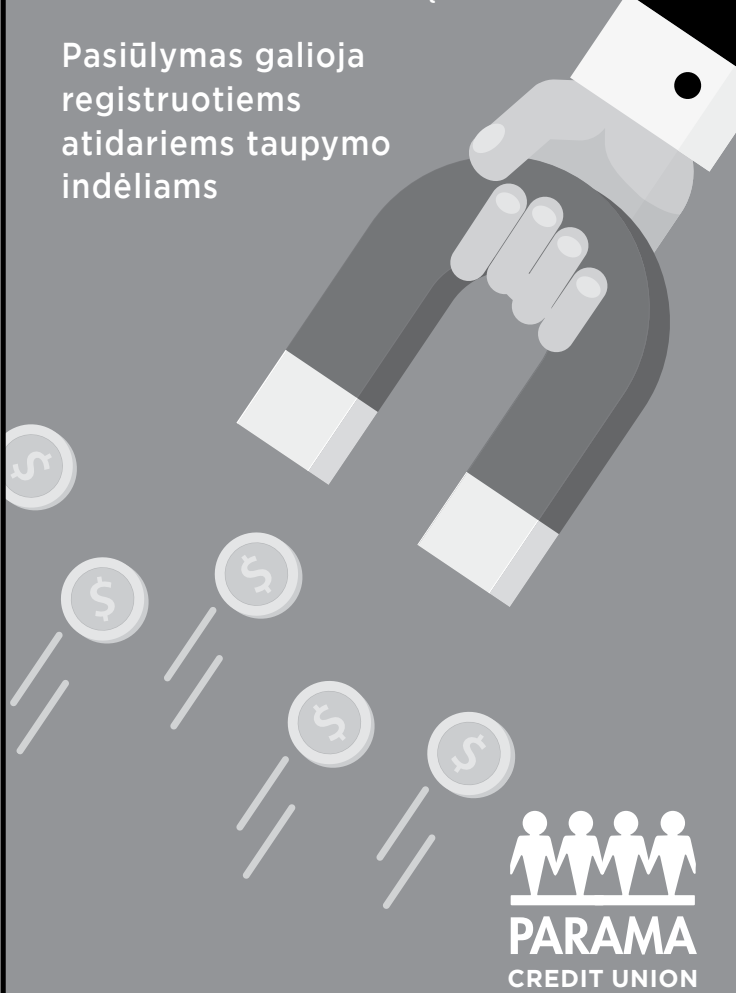
Taikomas kasdieninių palūkanų taupomajai sąskaitai

Balanso minimumas
nereikalaujamas

Neriboti įnašai ir išėmimai

Kasdieninės palūkanos
išmokamos kas mėnesį

Pasiūlymas galioja
registruotiems
atidariams taupymo
indėliams

PARAMA
CREDIT UNION

2975 Bloor W 416.207.9239 | 1573 Bloor W 416.532.1149

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas pataravimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • ricketd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.tevzib.com

AUKA

• A.a.Kazimiero Žilvyčio atminimui, užjausdama žmoną Aliną ir šeimą, Aldona Falikowski *Tėviškės žiburiams* paaukojo \$30.

Nuoširdžiai dėkome už paramą lietuviškai spaudai

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Metinis narių susirinkimas ATIDĖTAS

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose, bei savo testamentuose.

Inašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650
OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

ANDŽELA BIONDI

SALES REPRESENTATIVE

Right At Home Realty Inc.

*Galiu jums
padėti lengvai
parduoti ar pirkti
nekilnojamąjį
turtą*

Patarimai senjorams ir
naujai atvykusiems

Jeigu turite klausimų arba jums yra sunku padaryti
sprendimą, prašau skambinti tiesioginiu numeriu:

416-825-9519

arba el. paštu abiondi66@gmail.com

In memoriam

A.a. Danutė Pašilytė-Rautins (1923-2020)

Š.m. gegužės 8 d. Danutė Rautins, eidama 97-uosius metus, mirė sustojus širdžiai, Toronto lietuvių slaugos namuose "Labdara".

Danutė Pašilytė-Rautins gimė 1923 metais Panevėžyje, Elenos ir Igno Pašilių šeimoje. Vėliau Pašilių šeima kažkiek laiko gyveno Zarasuose. Prasidėjus sovietų okupacijai, Danutė pasitraukė į Vakarų. Čia išvietintųjų (*Displaced Persons*) stovykloje susitiko latvi Oswald Rautins. Abu panašaus likimo jaunuoliai, netekę savo šeimų, labai artimai susidraugavo ir netrukus sukūrė šeimą. Danutė buvo rūpestinga ir mylinti motina savo vaikams George, Raudai ir Leo, o keliais dešimtmečiais vėliau tokia pat meilės pilna močiutė ir promočiutė dideliame savo vaikaičių ir provaikaičių būriui.

Danutė buvo namų siela, mamos kalba – lietuvių – namuose buvo pagrindinė, bet ji

taip pat puikiai kalbėjo ir voikiškai bei angliškai. Danutė savo dvasia buvo stipri asmenybė, nepasiduodanti sunkumams bet kokiose aplinkybėse.

Būdama didele Kanados patriote, Danutė labai mylėjo ir savo gimtinę Lietuvą. Ji mielai dalijosi savo, kaip muzikės, žiniomis ir patirtimi su Kanados muziejais ir Toronto lietuvių bendruomene, daugelį metų mokė muzikos, taip pat

renge savo koncertus.

Danutės rankos mokėjo dešimtis darbų – groti, megzti, siūti, gaminti maistą, sodinti ir prižiūrėti augalus. Visai šeimai didžiausias traukos centras buvo virtuvė, kurioje nuolat viliojami kvepėdavo Mamos gaminti patiekalai.

Danutė mėgo aktyvų gyvenimą, net ir sulaukusi senatvės nė vienos dienos nepraleisdavo be fizinės mankštos. Galbūt, šis įprotis ir padėjo Danutei padidinti gyvenimo metų skaičių. Ji visada buvo įsitikinusi, kad kiekvienas turi ieškoti savojo gyvenimo kelio, stengtis būti nepriklausomu.

Rautins šeima dėkinga lietuvių slaugos namams "Labdarai", dr. D. Norkienei už rūpestingą ilgametę Mamos priežiūrą.

A.a. Danutė palaidota Mount Hope kapinėse šalia anksčiau mirusio vyro a.a. Oswald Rautins.

HotDocs 2020 - internete

Gegužės 28 dieną prasideda tradicinis Toronto HotDocs festivalis internete. Neišeidami iš namų, tinklalapyje hotdocs.ca ir CBC Gem, Crave, Netflix and Rogers VOD programose jūs galite matyti daugiau kaip 130 dokumentinių kino filmų iš įvairių pasaulio valstybių.

HotDocs – tai Toronte vykstantis kasmetinis didžiausias dokumentinio kino festivalis Šiaurės Amerikoje. Kiekvienais metais renginys susilaukia beveik 230,000 žiūrovų ir kino kūrėjų iš viso pasaulio, kurie užpildydavo Toronto kino teatrų sales. Tačiau šiemet dėl COVID-19 karantino dokumentinių filmų festivalis persikėlė į internetą. Žiūrovų laukia filmų premjeros, iš anksto įrašyti pokalbiai su kino kūrėjais, kritikais, kai kurie renginiai bus matomi ekrane tiesiog įvykio metu. Vienoje programoje "Hotdocs Forum" pirmą kartą pakviesta dalyvauti ir lietuvė Giedrė Žickytė.

Giedrė Žickytė bei prodiuserė iš Prancūzijos Christine Le Goff šiam forumui pristatė kuriamą dokumentinio filmo projektą „Maša“ („Masha“). Lietuvės ir prancūzės kuriamo filmo projektas ir buvo įvertintas specialiu „Pirmojo žvilgsnio“ paminėjimu ir \$2,000 pinigine premija. Kuriamas dokumentinis „Maša“ atskleidžia rusų fotografės Mašos Ivanšicovos palikimą. Niekur neskelbti kūrėjos darbai atrasti palėpėje Sankt Peterburge. Sukauptas 30,000 gatvės fotografijos neigatyvų archyvas įamžino tris Sovietų Sąjungos dešimtmečius. Šalia neigatyvų rasti ir asmeniniai dienoraščiai, kuriuose atsiskleidžia moters kaip kūrėjos

Kadras iš būsimo dokumentinio kino filmo „Maša“

ir mūzos sudėtingas gyvenimas. Filmo „Maša“ sumanymas kilo prodiuseriui Ch.Le Goff, kurios biografiijoje daugiau kaip 50 filmų, tarp kurių ir „Oskarą“ pelnęs „Murder on Sunday Morning“. Netikėtai internete pamačiusi straipsnį apie Sankt Peterburge atrastą fotografės archyvą, prodiuserė nuvyko į Rusiją ir užsitikrino teises į istoriją.

Inf.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavas

Toronto, ON

416-762-8255, 416-616-1600 (cell)

email: lina@kuliavas.com

website: www.LinaKuliavas.com

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti
namą ar butą, skambinkite ir
aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

SUPPORT FOR YOU, YOUR FAMILY AND YOUR BUSINESS.

FINANCIAL ASSISTANCE IS AVAILABLE

Canada Emergency Response Benefit
Canada Emergency Wage Subsidy
Canada Emergency Business Account

VISIT [CANADA.CA/CORONAVIRUS](https://canada.ca/coronavirus) TO LEARN MORE

